

Vizija i stvarnost

Zbornik u povodu
40 godina djelovanja
Aleksandre Horvat
u knjižničarstvu

HRVATSKA SVEUČILIŠNA NAKLADA

Vizija i stvarnost

Zbornik u povodu 40 godina djelovanja
Aleksandre Horvat u knjižničarstvu

Uredile

Daniela Živković i Tatjana Nebesny

HRVATSKA SVEUČILIŠNA NAKLADA

Zagreb, 2016.

*Knjigu darujemo Aleksandri Horvat
kao zahvalu za njezin doprinos knjižničarstvu*

Sadržaj

Predgovor	9
Životopis Aleksandre Horvat	13
Bibliografija radova Aleksandre Horvat	19

Pristup informacijama 33

Josip Stipanov

Pristup zabilježenom znanju i informacijama od početaka do danas	35
--	----

Biserka Cvjetičanin

Digitalna kultura i pristup informacijama	43
---	----

Alemka Belan-Simić

Pravo na pristup informacijama: knjižnice između propisa i mogućnosti	49
---	----

Alenka Kavčič-Čolić

Open Issues in Open Access	61
----------------------------------	----

Tamara Horvat Klemen

Smjer razvoja i dostupnost službenih informacija u Hrvatskoj	73
--	----

Ana Barbarić

Od zadataka kataloga do postupaka korisnika	83
---	----

Knjižnice u digitalnoj sredini 101

Dora Sečić

Znanstvene knjižnice u digitalnom okruženju: nove prilike i izazovi	103
---	-----

Vedrana Juričić

Akademijina Knjižnica danas	111
-----------------------------------	-----

Jelka Petrak

Medicinske knjižnice – izazovi su pravilo!	123
--	-----

Autorskopravna pitanja u digitalnoj sredini	131
<i>Gerald Leitner & Vincent Bonnet</i>	
Freedom of Access to Information – EBLIDA's Initiatives	133
<i>Tania Todorova</i>	
Copyright Literacy for Librarians and Educators in Bulgaria	141
<i>Daniela Živković</i>	
Elektronička knjiga – neka autorskopravna pitanja	153
Obrazovanje za baštinske profesije	169
<i>Josip Kolanović</i>	
Obrazovanje arhivista u Hrvatskoj	171
<i>Marina Mihalić</i>	
Pružanje knjižničnih usluga – razvoj kompetencija u sklopu Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj od 2002. do 2011. godine	193
<i>Dijana Machala</i>	
Cjeloživotno učenje: most između osobnog i profesijskog	215
Vrijednosti knjižničarske profesije	229
<i>Marian Koren</i>	
About the Values of the Library	231
<i>Mario Hibert</i>	
Deinstitucionalizacija profesionalizma: komonističko bibliotekarstvo	239
<i>Vesna Crnogorac</i>	
Transparentnost i privatnost u bibliotekama	251
<i>Edita Bačić</i>	
Suvremeno knjižničarstvo i društvena odgovornost: koliko smo pripravnici za alternativne pristupe i nove strategije?	259
<i>Amra Rešidbegović</i>	
Ambasadorka bibliotekarstva: doprinos Aleksandre Horvat obnovi bibliotečno-informacijskog sistema (BIS) BiH	271
Bilješke o autorima	277

Predgovor

Profesionalizacija knjižničarstva mogla bi biti ključna riječ opusa Aleksandre Horvat koja je cijeli svoj radni vijek izoštravala zanimanje za struku, ali i za bibliotekarstvo kao znanstvenu disciplinu. Neprestano je isticala njegove vrijednosti, nastojala ga unaprijediti i podići na viši stupanj pa tako djeluje i danas.

Aleksandra Horvat spremno je prihvatila poziv dr. Ljerke Markić-Čučuković, predstojnice novoosnovane Katedre za bibliotekarstvo na Filozofskome fakultetu u Zagrebu, koja je okupljala suradnike za izvođenje suvremenoga programa studija bibliotekarstva, da dođe na Katedru i aktivno ostvaruje viziju akademskoga obrazovanja knjižničara. Godine 1979. postaje asistentica dr. Eve Verone i započinje karijeru sveučilišne nastavnice. Kako se dr. Verona tada intenzivno bavila drugim dijelom Pravilnika i priručnika za izradbu abecednih kataloga, Aleksandra Horvat je kao njezina prva suradnica iz neposredne blizine pratila razvoj toga temeljnog područja knjižničarstva, usavršavala se proučavajući literaturu i primjere iz prakse te stvorila svoju viziju teorije abecednoga kataloga.

U 15 prijevoda i redakcija prijevoda, posebice međunarodnih knjižničarskih standarda, omogućila je prijenos suvremenih spoznaja i standardizirana znanja u naše knjižničarstvo učvršćujući postojeće temeljno hrvatsko knjižničarsko nazivlje i omogućivši njegov kontinuiran razvoj. Sve to je bilo osobito važno za knjižničarstvo koje su zahvaćale promjene uzrokovane jakim utjecajem informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Uz bibliografsku organizaciju, na kojoj je dugo radila, za naše prilike rano uvodi u struku nove teme baveći se knjižničnim zakonodavstvom, informacijskom politikom, profesionalnom etikom i cjeloživotnim učenjem te svoje znanje prenosi na mlađe suradnike.

Kao nastavnica na Katedri za bibliotekarstvo od samog njezina osnivanja, Aleksandra Horvat predano se bavi izobrazbom knjižničara smatrajući da je temeljito znanje stečeno formalnim školovanjem i stalnim stručnim usavršavanjem pravi put prema profesionalizaciji struke.

To je osobito izraženo u radu sa studentima na svim razinama školovanja, s kojima kao iskusan pedagog i stručnjak obrađuje jasno određen problem i ističe da knjižnice imaju razlikovnu ulogu u društvu. Razvija njihov interes za različite teme, često vrlo suvremene i zapažene, podučava ih znanstvenom radu i upućuje ih da dalje istražuju poslije završetka studija.

Na Katedri za bibliotekarstvo tijekom njezina rada školovano je više od 1000 diplomiranih knjižničara. Sudjelovala je u nastavi na svim razinama izobrazbe knjižničara - preddiplomske, diplomske i poslijediplomske odnosno doktorske.

Neprestano osuvremenjuje sadržaje svojih predmeta i usporedo s promjenama u knjižničarstvu uvodi nove predmete i/ili teme. Osmislila je program poslijediplomskog studija informacijskih znanosti, smjer knjižničarstvo, koji je i vodila.

Teme 20 doktorskih i 19 magistarskih radova u polju informacijskih znanosti, grani knjižničarstvo, koji su napisani i obranjeni pod njezinim mentorstvom, pokazuju da je u studenata razvila znanstveni interes za suvremena pitanja knjižničarstva, ali i da je zanimanje knjižničara za taj oblik znanstvenog usavršavanja veliko.

Cijelo vrijeme prati razvoj teorijskih i praktičnih pitanja izobrazbe knjižničara na međunarodnom području, posebice u kontekstu bolonjske reforme. Od 1996. do 2001. godine bila je članica Savjetodavnog odbora Međunarodnoga središta za upravljanje informacijskim sustavima i službama (ICIMSS) pri Sveučilištu u Torunu u Poljskoj. Sudjelovala je u izradbi prvog međunarodnog kurikula tog središta namijenjenog usavršavanju knjižničara. Osobito je bila zainteresirana za istraživanja provedena na temelju podataka prikupljenih u knjižnicama, što pokazuju i njezini brojni znanstveni i stručni radovi objavljeni u Hrvatskoj i u inozemstvu. Pažljivo prati tekuća zbivanja u knjižničarstvu u Europi i novosti prenosi knjižničarima u zemlji, ali ih pritom prilagođava domaćoj tradiciji i postojećem stanju.

Aktivno sudjeluje u stalnom stručnom usavršavanju knjižničara i drži stručna javna predavanja i izvan akademske zajednice. Ne štedeći se, predavanja drži u svim većim gradovima u Hrvatskoj, a veoma je aktivna i u inozemstvu, katkad i kao predstavnica međunarodnih stručnih krugova koji veoma cijene njezin stručni i znanstveni rad.

Zauzima se za očuvanje zajedničkog u različitim tipovima hrvatskih knjižnica i njihovu suradnju, ali i za premošćivanje razlika između stručne i akademske zajednice u Hrvatskoj. Stoga je osobito aktivna u Hrvatskome knjižničarskom društvu, kojega neprestano povezuje s europskim i međunarodnim stručnim tijelima i u kojemu je potaknula rad na više suvremenih projekata koje je vodila ili u kojima je surađivala. Spomenimo po područjima djelovanja samo neke. Godine 2001. Aleksandra Horvat potaknula je i u suradnji s kolegama iz Hrvatskoga knjižničarskog društva organizirala redovite godišnje okrugle stolove s međunarodnim sudjelovanjem, posvećene slobodnom pristupu informacijama. Svaki okrugli stol bavi se posebnom temom koja u tom trenutku zaokuplja knjižničarsku struku, a vezana je uz osiguravanje pristupa informacijama u knjižnicama. Radovi s okruglih stolova objavljeni su u zbornicima, uređivanju kojih Aleksandra Horvat obraća osobitu pozornost te su primjerena literatura za stručno usavršavanje knjižničara. Svojim djelovanjem promiče važnost interakcije knjižnica, civilnog sektora i akademske zajednice.

Kao voditeljica projekta *Slobodan pristup informacijama u službi razvitka demokracije* putuje po Hrvatskoj i drži predavanja za knjižničare kojima govori o osnovnim zadaćama i ulozi knjižničara u društvu koje se mijenja. Osim temom o jednakosti pristupa za sve u knjižnicama bavi se i pitanjem cjeloživotnog učenja

knjižničara. Ističe da knjižničar uz odgovornost za usmjeravanje svojih krajnjih korisnika u njihovu cjeloživotnom učenju ima i odgovornost za unapređenje vlastitog rada. Tako je 2000. godine bila članica projektnog tima koji je utemeljio i organizirao Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici te godine. Izradila je modularni program, po kojem se od tada do danas u Centru stručno svake godine usavršava oko 1400 polaznika.

U projektu *Cjeloživotno učenje knjižničara*, pokrenutom 2008., Centar vidi kao središte cjeloživotnog učenja knjižničara u Hrvatskoj i predlaže mjere koje treba provesti da bi on to i postao. Svjesna da će naše knjižnice još dugo biti hibridne vodila je i uspješno realizirala projekt MZOS-a *Hibridna knjižnica i pristup znanstvenim informacijama*. No nije se ograničila u svojem djelovanju samo na jedan tip knjižnica pa tako suinicira projekt *Informacije o EU u narodnim knjižnicama* i drži niz predavanja u narodnim i sveučilišnim knjižnicama diljem Hrvatske.

Od njegovog osnivanja 1997. pa do 2003. bila je članica stalnog Odbora IFLA/FAIFE (Freedom of Information and Freedom of Expression). Kao predstavnica Hrvatskoga knjižničarskog društva redovito sudjeluje na radnim sastancima Vijeća EBLIDA-e (European Bureau of Library, Information and Documentation Associations). Od 2007. godine do danas članica je IFLA-ina Odbora za autorsko pravo i druga pravna pitanja (IFLA/CLM). Prati i procjenjuje kretanja u inozemstvu, sudjeluje na stručnim i znanstvenim skupovima kako bi ih primijenila u Hrvatskoj na dobrobit knjižnica i njihovih korisnika.

Dio je njezine vizije i to da knjižničari u svojem djelovanju trebaju prijeći okvire svojih ustanova te se što jače povezati i stručno surađivati. Od ulaska u struku aktivna je u Hrvatskome knjižničarskom društvu, čija je predsjednica bila od 1992. do 1994. Kao predsjednica HBD-a pokrenula je glasilo HBD Novosti (od 1999. HKD Novosti) što je bilo znakovit pokazatelj nove koncepcije kojom je namjeravala usmjeriti Društvo u tadašnjem trenutku. To je glasilo ujedno bilo i odraz njezine osobnosti i profesionalnosti koji su ju vodili u znanstvenom i društvenom angažmanu. Transparentnost svakog javnog rada, pa tako i rada HKD-a, važnost međusobnog komuniciranja članova i regionalnih društava, otvorenost za međusobnu komunikaciju, poticanje na rasprave o aktualnim temama, prenošenje ne samo inozemnih već i hrvatskih iskustava, bile su teme rubrika koje je osmislila. Uvodnici koje je pisala u prvih 14 brojeva britke su analize aktualnih događanja u profesiji i u djelatnosti i danas mogu biti promatrani kao svojevrsna svjedočanstva društvenog života tog vremena.

Sudjelovala je u radu brojnih komisija i radnih skupina, a neke je i utemeljila i vodila, među ostalim Komisiju za slobodu izražavanja i slobodan pristup informacijama HKD-a te je bila njezina predsjednica od listopada 1998. do 2001., a danas je njezina članica. Utemeljila je i Radnu skupinu za autorsko pravo, danas Komisiju za autorsko pravo i otvoreni pristup.

Pomogla je osnovati i vodila punih petnaest godina kao predsjednica Zakladnog odbora Zakladu dr. Ljerka Markić-Čučuković, jedinu zakladu iz knjižničarstva u Hrvatskoj, a i u ovom dijelu Europe, koja od 1999. nagrađuje najbolje studente bibliotekarstva. Time je željela da najbolji budu lakše prepoznati i da nađu posao u knjižnicama. Uz rad sa svojim studentima uvijek je spremna kolegama i svim zainteresiranim nesebično dati relevantan odgovor na različita stručna pitanja, što samo potvrđuje njezino svestrano poznavanje knjižničarstva.

Karijeru je započela učeći od istaknutih knjižničara i vjerojatno je zahvaljujući njihovom uzoru razvila vlastitu viziju. Knjižnice uvijek vidi u društvenom kontekstu smatrajući da su naobrazba kompetentnoga knjižničara i izgradnja dobre knjižnice važan čimbenik društvenog razvitka. Aleksandra Horvat pritom se posve posvećivala profesionalizaciji knjižničarstva, suvremenom viđenju struke utemeljenom na profesionalnoj etici i na tome joj od srca i s poštovanjem zahvaljujemo.

Aleksandra Horvat među najistaknutijim je stručnjacima koji su prvih godina svojega radnog vijeka iskustvo stjecali u knjižnicama. Cijeli svoj radni vijek potom je bila i ostala predani sveučilišni nastavnik koji školuje stručnjake za rad u različitim tipovima knjižnica, održavajući istodobno živu vezu s njihovim sredinama i pitanjima vezanima uz svakodnevni rad pa su tako i pozvani autori priloga iz tih sredina, iz Hrvatske i iz inozemstva. U knjizi su okupljeni radovi dvadeset i jednog vrsnog stručnjaka koji su surađivali s Aleksandrom Horvat u raznim hrvatskim ali i inozemnim projektima i raspravama. Njihovi tekstovi, napisani posebno za ovu prigodu, tematiziraju one misli i ideje koje je Aleksandra Horvat, zaokupljena stvarnošću, a vođena svojom vizijom, promicala u svojem znanstvenom, stručnom radu, ali i u neposrednom djelovanju u knjižničarstvu. Vjerujemo da će svojom kvalitetom ti tekstovi pridonijeti daljnjem razvitku profesije i djelatnosti.

Urednice zahvaljuju svim kolegicama i kolegama koji su se odazvali njihovu pozivu i, u relativno kratkom roku, poslali svoj prilog i time omogućili priređivanje zbornika *Vizija i stvarnost: 40 godina djelovanja Aleksandre Horvat u knjižničarstvu*. Knjiga započinje njezinim Životopisom i Bibliografijom radova. Tekstovi su okupljeni u pet poglavlja: Pristup informacijama, Knjižnice u digitalnoj sredini, Autorskoppravna pitanja u digitalnoj sredini, Obrazovanje za baštinske profesije i Vrijednosti knjižničarske profesije, čiji naslovi naznačuju najvažnije teme današnjeg knjižničarstva kojima se Aleksandra Horvat predano bavi, a koji su u fokusu interesa zastupljenih autora, što je vidljivo i iz kraćih bilježaka o njihovu djelovanju.

Svi su radovi objavljeni na jeziku kojim su izvorno pisani. Radovi objavljeni na engleskom opremljeni su sažetkom na hrvatskom, a svi ostali sažetkom na engleskom jeziku.

Urednice

ALEKSANDRA HORVAT

Životopis

Rođena je 4. listopada 1947. u Zagrebu, u kojem je polazila osnovnu školu i gimnaziju. Na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu studira engleski jezik i književnost kao A te francuski jezik i književnost i komparativnu književnost kao B predmete. Godine 1970. odlazi u Veliku Britaniju u kojoj najprije živi kao *au pair* u obitelji u St. Albansu, a zatim radi u hostelu u Londonu. Vraća se u Zagreb u kojem 1972. godine završava studij i zapošljava se kao knjižničarka u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici. Godine 1975. prelazi u stručnu knjižnicu Klinike za zarazne bolesti u Zagrebu koju vodi do 1979. Godine 1978. u prvoj je generaciji studenata koji upisuju tek pokrenuti dvogodišnji dodiplomski studij bibliotekarstva. Na tom studiju diplomira 1979. godine i stječe naziv diplomirani bibliotekar.

Od 1979. radi na Filozofskome fakultetu u Zagrebu, najprije je asistentica (1979. – 1982.) i znanstvena asistentica (1982. – 1991.), a zatim docentica (1991. – 1997.), izvanredna profesorica (1997. – 2003.) i redovita profesorica (od 2003.). Od 1986. do 1990. zamjenica je pročelnika Odsjeka, a od 1995. do 1998. predstojnica Zavoda za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti. Predstojnica je Katedre za bibliotekarstvo od 1985. do 1988. i ponovno od 1996. do 2010., kad je smijenjena internom odlukom Odsjeka koju nije potvrdilo Fakultetsko vijeće. U mirovinu odlazi 2013. godine.

Nastava

U nastavu ulazi kao asistentica dr. Eve Verone i drži vježbe iz predmeta Abecedni katalog u teoriji i praksi. Kasnije preuzima i predavanja iz tog predmeta u međuvremenu preimenovanog u Bibliografska organizacija i kontrola. Postupno u program uvodi i predaje nove predmete. Devedesetih godina to su: Pravni propisi i norme za knjižnice, Mrežna pomagala i službe, Uvod u tezaurus, Informacijska građa, djelatnosti i ustanove, a u dvijetisućitim Knjižnice i knjižnične zbirke, Narodne knjižnice i Informacijska etika i zakonodavstvo.

Na poslijediplomskom studiju informacijskih znanosti, smjer bibliotekarstvo, sudjeluje od njegova osnutka na početku devedesetih godina, a vodi ga od 2002. do 2006. Za taj je studij izradila plan i program te na njemu predaje kolegije Knjižnice i društvo, Odabrane teme iz bibliotekarstva, Indeksni jezici, Informacijska etika i Bibliografski metapodaci. Pod njezinim je mentorstvom izrađeno i obranjeno 19 magistarskih radova i 20 doktorata, a bila je mentoricom studentima iz Hrvatske i iz inozemstva.

Predaje na smjeru Informacijski menadžment na studiju Poslovne informatike Sveučilišta u Zagrebu od 1996. do 1999. studentima sudionicima Domovinskog rata.

Neposredno nakon utemeljenja studija knjižničarstva na Sveučilištu u Osijeku, od 1998. do 2000., predaje predmete Bibliografska organizacija i kontrola i Bibliografija.

Godine 2012. na Filozofskome fakultetu u Zagrebu organizira Akademsku ljetnu školu u sklopu programa Erasmus Intensive u kojoj sudjeluju hrvatski, bugarski, turski i francuski studenti i nastavnici. Akademski je škola nastavak prve, koja je godinu dana prije održana na Državnome sveučilištu za knjižničarstvo i informacijske tehnologije u Sofiji, zahvaljujući inicijativi i angažmanu bugarskih kolega. Na obje škole studentima predaje o primjeni autorskog prava u knjižnicama.

Od 2012. godine do danas honorarno predaje na studiju knjižničarstva na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Rijeci.

Znanstveni i stručni rad

Poslijediplomski studij književnosti završila je na Filozofskome fakultetu u Zagrebu 1981. godine obranom magistarskog rada pod naslovom *Tezaurus termina iz književnosti i znanosti o književnosti: prilog za izradu predmetnog kataloga*.

Kako osamdesetih godina na Filozofskome fakultetu u Zagrebu nije bilo moguće prijaviti doktorat iz bibliotekarstva, disertaciju pod naslovom *Alfabetički bibliotečni katalog i autorstvo* prijavljuje na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Doktorat znanosti stječe na tom sveučilištu u travnju 1990. godine.

Nekoliko je puta bila na stručnom usavršavanju u knjižnicama i na sveučilištima u Velikoj Britaniji (1985., 1989. i 1990.). Godine 1992. zahvaljujući stipendiji Instituta Otvoreno društvo tri mjeseca boravi na stručnom usavršavanju u Kongresnoj knjižnici u Washingtonu, D. C., u SAD-u.

Između 1994. i 1999. na poziv Vijeća Europe sudjeluje u radu više međunarodnih knjižničarskih konferencija u Strasbourgu. Na konferenciji 1998. sudjeluje u izradi prijedloga *Smjernica za knjižnično zakonodavstvo i politiku u Europi* konačno objavljenih 2000.

Članica je Projektnog tima koji je utemeljio i organizirao *Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara* u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, 2000. – 2001. Odgovorna je za izradu modularnoga kurikula.

Od 2003. do 2006. vodi znanstveni projekt *Hibridna knjižnica i pristup znanstvenim informacijama* koji financira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta.

Od 2008. do 2009. stručna je voditeljica projekta Nacionalne i sveučilišne knjižnice *Cjeloživotno učenje knjižničara*, koji financira Nacionalna zaklada za znanost i visoko obrazovanje. Rezultati rada na projektu objavljeni su u publikaciji *Cjeloživotno učenje knjižničara: ishodi učenja i fleksibilnost* objavljenom u izdanju Nacionalne i sveučilišne knjižnice 2009. godine.

Od 2012. do 2013. sudjeluje u međunarodnom projektu o autorskopravnoj pismenosti knjižničara s kolegama iz Bugarske, Turske i Francuske. Projekt financira bugarsko Ministarstvo znanosti.

Napisala je sama ili u suautorstvu četiri knjige, a uredila sama ili kao suurednica osam. Uredila je i dva posebna broja časopisa *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*: Spomenicu dr. Ljerki Markić-Čučuković (s T. Aparac) i Slobodan pristup informacijama (s A. Belan-Simić). Autorica je odnosno suautorica devedesetak znanstvenih i stručnih radova objavljenih u časopisima ili kao poglavlja u knjigama.

Rad u Hrvatskom knjižničarskom društvu

Od ulaska u struku aktivna je u Hrvatskome knjižničarskom društvu, čija je predsjednica od 1992. do 1994. godine. Za potrebe Društva s engleskog je jezika prevela ili stručno redigirala četrnaest publikacija, uglavnom stručnih standarda, koje je Društvo objavilo u nizu svojih izdanja. Glavna je urednica Izdanja HBD-a od 1989. do 1992. i dugogodišnja članica uredništva. Od 1985. do 1992. članica je uredništva *Vjesnika bibliotekara Hrvatske*. U Društvu pokreće i vodi projekte ili u njima surađuje, organizira stručne skupove, uređuje stručne i znanstvene publikacije te recenzira znanstvene i stručne članke i knjige. Pokretačica je, a neko vrijeme i glavna urednica *Novosti HBD-a* pokrenutih 1994. godine. Sudjelovala je u radu brojnih komisija i radnih skupina, a neke je i utemeljila i vodila. Osnovala je Komisiju za slobodu izražavanja i slobodan pristup informacijama HKD-a, bila njezinom predsjednicom od 1998. do 2001., a i danas je njezina članica. Utemeljila je i Komisiju (najprije Radnu grupu) za autorsko pravo koju i danas vodi.

Godine 1994. kao predsjednica Društva pomaže organizirati savjetovanje *Primjena kompjutora u knjižnicama u Republici Hrvatskoj* pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti i tehnologije u suradnji s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom i drugim knjižnicama. Cilj je Savjetovanja steći uvid u proces i mogućnosti informatizacije hrvatskih knjižnica.

Godine 1996. u Zagrebu organizira *Međunarodni kolokvij o pravnom položaju knjige, knjižnica i nakladnika u Republici Hrvatskoj* pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture, Ministarstva znanosti i tehnologije i Vijeća Europe.

U suradnji s Makedonskim bibliotekarskim društvom organizira gostovanje hrvatskih knjižničara u Skoplju u lipnju 1997. Hrvatski knjižničari drže predavanja o ulozi knjižničarskih društava i knjižnica u razdoblju tranzicije, stručnom usavršavanju, mrežnim pomagalima i izvorima u knjižnicama te o drugim stručnim temama. Makedonsko društvo izdaje 1999. godine zbornik radova predloženih na Savjetovanju, ali zamisao o pokretanju studija bibliotekarstva u Skoplju ostaje nerealiziranom.

Godine 2001. potiče i u suradnji s kolegama iz Hrvatskoga knjižničarskog društva organizira redovite godišnje okrugle stolove s međunarodnim sudjelovanjem, posvećene slobodnom pristupu informacijama. Svaki je okrugli stol posvećen

posebnoj temi trenutačno zanimljivoj za knjižničarsku struku, vezanoj uz osiguravanje pristupa informacijama u knjižnicama. To su *kulturni razvitak* (2001.), *razvoj demokracije* (2002.), *jednakost u pristupu* (2003.), *akademska zajednica* (2004.), *cjeloživotno učenje* (2005.), *profesionalna etika* (2006.), *intelektualno vlasništvo* (2007.), *mladi i pravo na osobni razvoj* (2008.), *knjižnice kao javni prostor* (2009.), *utjecaj globalne ekonomske krize na knjižnice* (2010.), *društvo znanja* (2011.), *društvene mreže* (2012.), *nakladništvo* (2013.) te *prava korisnika* (2014.). Suurednica je više zbornika radova izloženih na tim okruglim stolovima.

Godine 2002. u suradnji s kolegama knjižničarima s Kosova i iz Gradske knjižnice u Zadru organizira u Zadru *Međunarodni seminar Knjižnice u ratnom području: obnova i preustroj*.

Godine 2003. u Društvu pokreće i vodi projekt *Slobodan pristup informacijama u službi razvitka demokracije*, koji financira Vladin ured za udruge. U sklopu projekta održani su okrugli stolovi u Novskoj, Dvoru na Uni, Sisku i Capragu.

Idući projekt Društva koji pomaže koncipirati i u čijoj izvedbi sudjeluje jest *Informacije o EU u narodnim knjižnicama*. Projekt financira Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva od 2005. do 2007. U sklopu projekta drži predavanja u Zagrebu, Zadru, Splitu, Požegi, Osijeku, Slavonskom Brodu i Šibeniku. Javna je stručna predavanja održala u svim većim gradovima u Hrvatskoj.

Godine 1998. Društvo joj u znak priznanja dodjeljuje Kukuljevićevu povelju.

Rad u međunarodnim stručnim tijelima

Od 1996. do 2001. godine članica je Savjetodavnog odbora Međunarodnog središta za upravljanje informacijskim sustavima i službama (ICIMSS) pri Sveučilištu u Torunu u Poljskoj. Sudjeluje u izradi međunarodnoga kurikula namijenjena usavršavanju studenata knjižničarstva iz različitih dijelova svijeta.

Od 1997. do 2003. članica je IFLA-ina Stalnog odbora za slobodu informiranja i slobodu izražavanja (IFLA/FAIFE); od 2007. do 2015. IFLA-ina Odbora za autorsko pravo i druga pravna pitanja (IFLA/CLM); od 2010. članica je EBLIDA-ine Stručne skupine za informacijsko pravo (EGIL).

Kao predstavnica Hrvatskoga knjižničarskog društva pomogla je ulasku Hrvatskoga knjižničarskog društva u članstvo EBLIDA-e i sudjelovala na radnim sastancima EBLIDA-ina Vijeća.

Godine 2005. organizira u Zagrebu sastanak EBLIDA-ine *Radne grupe za školovanje* (EBLIDA/PEG), čija je bila članica (2005.–2007.). Kolegama predstavlja knjižničarsko školovanje u Hrvatskoj.

Na poziv IFLA-e sudjeluje 2001. godine u organizaciji skupa u Prištini pod nazivom *Knjižnica danas*. Tema izlaganja jest slobodan pristup informacijama.

Kao izaslanica IFLA-e na regionalnoj radionici *Cultural Heritage at Risk in the Event of Armed Conflicts* održanoj na Ohridu, od 20. do 24. veljače 2002. u

organizaciji Nacionalnoga komiteta ICOMOS-a za Makedoniju održala je izlaganje pod naslovom: *Cultural heritage at risk: how can IFLA help?*

Na skupu Nizozemskog udruženja narodnih knjižnica u Haagu 2005. drži pozvano predavanje pod naslovom *The other side of free access to information: librarians' awareness.*

Na radionici koju Estonsko knjižničarsko društvo organizira za svoje članove u Nacionalnoj knjižnici Estonije 2006. godine sudjeluje u vođenju radionice pod naslovom *Free access to information: myth or modus operandi?*

Na 15. BOBCATSSS-ovu simpoziju održanom u Pragu 2007. godine sudjeluje u EUCLID-ovoj sesiji o školovanju održanoj pod naslovom *One step further: the European Curriculum Development Project one year after.*

Međunarodni skupovi i konferencije

Na prvi ju je međunarodni skup na kojemu sudjeluje s izlaganjem pod naslovom *References in European cataloguing codes and IFLA Guidelines for authority and reference entries* pozvao Philip Bryant, ravnatelj Centra za bibliografsko upravljanje u Bathu, koji je nekoliko godina prije bio gost Katedre za bibliotekarstvo u Zagrebu. Bila je to Prva međunarodna konferencija o bibliografskom pristupu u Europi, održana u Bathu u rujnu 1989. Posljednja je konferencija na kojoj je izlagala Europska konferencija o informacijskoj pismenosti (ECIL), održana u Istanbulu u listopadu 2013. s temom *Digital rights for digitally literate citizens.* Između 1989. i 2013. aktivno sudjeluje na brojnim međunarodnim skupovima u Hrvatskoj i u inozemstvu.

Funkcije i nagrade

Od 1999. do 2013. predsjednica je Zakladnog odbora Zaklade “Dr. Ljerka Markić-Čučuković”, jedine zaklade iz knjižničarstva u Hrvatskoj, koja nagrađuje najbolje studente bibliotekarstva.

Hrvatsko knjižničarsko društvo predstavlja u Savjetu za biblioteke Hrvatske od 1988. do 1991., a od 1992. do 1996. imenovana je predstavnicom Sabora Republike Hrvatske u Vijeću za knjižnice Hrvatske.

Članica je Upravnog vijeća Nacionalne i sveučilišne knjižnice od 2000. do 2004. te Radne skupine Ministarstva kulture za izradu Zakona o knjižnicama 1997. godine i ponovno 2014. Od 2005. do 2009. članica je Matičnog odbora za informacijske znanosti.

Godine 2009. primila je nagradu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za doprinos knjižničarskoj struci.

Bibliografija radova Aleksandre Horvat

Magistarski rad

Tezaurus termina iz književnosti i znanosti o književnosti : prilog za izradu predmetnog kataloga : magistarski rad. Zagreb : Filozofski fakultet, 1981. 257 str., 21 list.

Doktorski rad

Alfabetски bibliotečni katalog i autorstvo : disertacija. Beograd : Filološki fakultet, 1990. 295 str., 34 lista.

Knjige

1. (sa Z. Jelić) *Croatica* u godini 1974. : članci, studije i rasprave o hrvatskoj književnosti u jugoslavenskim časopisima u godini 1974. Zagreb : Liber, 1978. 193 str.
2. Knjižnični katalog i autorstvo. Rijeka : "Benja", 1995. 158 str.
3. (s D. Živković) *Knjižnice i autorsko pravo*. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2009. 189 str.
4. (s D. Živković) *Između javnosti i privatnosti : knjižnice u vremenu e-knjige*. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2012. 189 str. *Njem. izd.*: Zwischen Öffentlich und Privat : Bibliotheken in der Zeit des e-books. Berlin : Simon Verlag für Bibliothekswissen, 2015.

Uredničke knjige

1. (s A. Belan-Simić) *Slobodan pristup informacijama u službi kulturnog razvitka* : zbornik radova Okruglog stola u povodu Međunarodnog dana ljudskih prava, 10. prosinca 2001. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2002. 187 str.
2. (s A. Belan-Simić) *Slobodan pristup informacijama* : 2. i 3. okrugli stol : zbornik radova. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004. 195 str. (2. okrugli stol *Slobodan pristup službenim publikacijama u službi razvoja demokracije*; 3. okrugli stol *Slobodan pristup informacijama za sve*.)
3. Eva Verona. *O katalogu, izbor iz radova*. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2005. 491 str.
4. (s A. Belan-Simić) *Slobodan pristup informacijama* : 4. i 5. okrugli stol : zbornik radova. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. 143 str. (4. okrugli stol *Slobodan pristup informacijama i akademska zajednica*; 5. okrugli stol *Slobodan pristup informacijama i cjeloživotno učenje*.)

5. (s D. Machala) Cjeloživotno učenje knjižničara : ishodi učenja i fleksibilnost. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2009. 198 str.
6. Sedmi okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama *Knjižnice i intelektualno vlasništvo*. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2009. 99 str.
7. (s A. Belan-Simić) Slobodan pristup informacijama : 9. okrugli stol *Knjižnica kao javni prostor*. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2010. 115 str.
8. (s A. Belan-Simić) Slobodan pristup informacijama: 10. okrugli stol *Utjecaj globalne ekonomske krize na knjižnice*. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2011. 109 str.

Članci i prilozi u knjigama

1. ISBD(S), njegovo nastajanje i njegov odnos prema ISDS-u i prema ISBD(G)-u. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*. 23(1977/78), str. 1-15.
2. Oblik i građa korporativnih odrednica : usporedba Preporuka Međunarodne federacije bibliotekarskih društava i ustanova s odgovarajućim propisima u jugoslavenskom Pravilniku i priručniku za izradbu abecednih kataloga. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*. 24(1979/80), str. 43-66.
3. Međunarodni standardni bibliografski opis (ISBD) u Jugoslaviji : bibliografski pregled : 1969-1980. // *Informatologia Yugoslavica*. 13(1981), str. 141-151.
4. Predmetno kazalo. // Verona, Eva. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1983. Str. 669-688.
5. (s D. Blažević i I. Pažameta) Kataložni zapis u publikaciji (CIP) : dosadašnja iskustva i mogućnosti budućeg razvoja. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*. 28(1985), str. 21-30.
6. Jugoslavenski i međunarodni kataložni standardi : rad na daljem usklađivanju. // 10. skupština Saveza društava bibliotekara Jugoslavije, Opatija, 19. i 20. 3. 1984. Zagreb : SDBJ, 1985. Str. 44-49.
7. (s T. Aparac-Gazivoda) Dodiplomsko obrazovanje bibliotečnih i ostalih informacijskih stručnjaka. // *Obrazovanje za vlastiti tehnološki razvoj : zbornik radova Savjetovanja Saveza inženjera i tehničara Hrvatske o obrazovanju*, Zagreb, 1985. Zagreb : SITH, 1985. Str. 182-188.
8. (s D. Blažević) Bibliografija radova Eve Verone. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo : Nacionalna i sveučilišna biblioteka, 1986. 19 str.
9. Katalogizacija u publikaciji : bibliotekari kažu da, a što kažu izdavači? // *Naša knjiga*. 21/22(1986), str. 32-34.
10. Osvrt na dodiplomski studij bibliotekarstva na Filozofskom fakultetu u Zagrebu : 1976/77-1985/86. // *Obrazovanje bibliotekara na dodiplomskoj razini : radovi*

- II. interkatedarskog skupa nastavnika bibliotekarstva, Zagreb, 17. i 18. siječnja 1986. Zagreb : Filozofski fakultet, Odsjek za informacijske znanosti, 1986. Str. 28-31.
11. Tekuće bibliografije u Jugoslaviji : neposredni zadaci vezani uz međunarodne smjernice. // Tekuće bibliografije u Jugoslaviji : zbornik saopštenja sa Savetovanja u Beogradu, 18-19. novembar 1986. Beograd : Jugoslovenski bibliografski institut, 1987. Str. 189-194.
  12. Prijedlog skraćenog katalognog zapisa za korištenje u bibliotekama SFR Jugoslavije. // Edinaesetto sobranie na Sojuzot na društva na bibliotečnite rabotnici na Jugoslavija, Ohrid, 24-26. april 1986. Skopje : SDBRJ, 1987. Str. 245-248.
  13. Kronologija zbivanja koja se odnose na studij bibliotekarstva na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 30(1987), str. 220-225.
  14. Prerađeno izdanje ISBD(M)-a i njegovo značenje za našu katalognu praksu. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 31(1988), str. 51-64.
  15. Standardizacija stručne terminologije kao preduvjet znanstvenog rada u bibliotekarstvu. // Bibliotekar. 40(1988), str. 41-47. *Objavljeno i u:* Naučna istraživanja u bibliotekarstvu : zbornik. Beograd : Filološki fakultet, 1988. Str. 26-36.
  16. Profesionalizacija bibliotekarskog zanimanja. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 32(1989), str. 103-113.
  17. References in European cataloguing codes and IFLA Guidelines for authority and reference entries. // Bibliographic access in Europe : first international conference / editor Lorcan Dempsey. Aldershot, Hants. : Gower, 1990. Str. 256-261.
  18. (s M. László) ISIS-sustav za male knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 33(1990), str. 180-182.
  19. O zadaćama i strukturi knjižničnoga kataloga. // Obrada jezika i prikaz znanja / uredili Slavko Tkalac, Miroslav Tudman. Zagreb : Zavod za informacijske studije, 1993. Str. 135-140.
  20. (s M. László) CDS/ISIS i mrežni sustavi. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 37, 1/2(1994), str. 39-45.
  21. (s M. László) Obrazovanje knjižničara za osnivanje, obnovu i vođenje knjižničnih zbirki. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 37, 3/4(1994), str. 37-48.
  22. Pravo na čitanje. // Zbornik radova Proljetne škole školskih knjižničara Republike Hrvatske, Crikvenica 1993. Rijeka : Ministarstvo prosvjete, kulture i športa, Zavod za školstvo Republike Hrvatske, Referada Rijeka : Prva sušačka hrvatska gimnazija, 1994. Str. 1-9.
  23. Uvodna riječ na Savjetovanju o primjeni kompjutora u knjižnicama u Republici Hrvatskoj, 23. i 24. lipnja 1994. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 37, 1/2(1994), str. 5-9.

24. Oblikovanje osobnih imena u knjižničnom katalogu. // Znanstveni skup Normizacija osobnih imena u knjižničarstvu i leksikografiji, Zagreb, 15. i 16. svibnja 1996. : zbornik radova. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1996. Str. 105-114.
25. Školovanje knjižničara u Hrvatskoj. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 39, 1/2(1996), str. 133-142.
26. Školovanje i izobrazba bibliotekara pred novim tisućljećem. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 40, 1/2(1997), str. 131-138.
27. Zajedničko i posebno u stručnoj naobrazbi bibliotekara, arhivista i muzeologa. // Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture / uredile Mirna Willer i Tinka Katić. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1998. Str. 29-37.
28. Silent books in Croatian libraries : 1945-1990 : summary. // Varda, briviba, cenzura, bibliotekas: conferences materialu. Riga : Latvijas Nacionala biblioteka, 1998. Str. 100.
29. The role of the newsletter in the activities of the Croatian Library Association. // Twenty-first century information society : the role of library associations : proceedings of the conference, Budapest, 10-13. May 1998. S. 1. : Council of Europe, Electronic publishing, Books and Archives : Open Society Institute, 1999. Str. 55-60.
30. Bibliotekarskoto društvo vo preodniot period. // Sovremeni trendovi vo bibliotekarstvoto : zbornik. Skopje : Bibliotekarsko društvo na Makedonija, 1999. Str. 5-13.
31. Mrežni pomagala vo bibliotekite. // Sovremeni trendovi vo bibliotekarstvoto : zbornik. Skopje : Bibliotekarsko društvo na Makedonija, 1999. Str. 111-119.
32. Obrazovanie i vospituvanje bibliotekari na početokot na noviot vek. // Bibliotekarska iskra. 17, 1/2(1999), str. 37-41.
33. The new Library law of Croatia : the first results of implementation. // Transformation in Ostmittel- und Südosteuropa und ihre Auswirkungen auf das Informations- und Dokumentationswesen : Referate und Beiträge / 28. ABDOS-Tagung, Zagreb, 10. bis 13. Mai 1999. Str. 153-157.
34. Library associations and intellectual freedom : the Croatian experience : a paper presented at the 65th IFLA Council and General Conference, Bangkok, Thailand, 1999. URL: <http://www.ifla.org/faife/papers/ws99/wshorvat.htm>
35. Library legislation and free access to information as new topics in LIS education. // Informacijos mokslai. 1999, 11/12, str. 131-136. *Objavljeno i u:* Information Research, ISSN 1368-1613. 5, 2(2000). URL: <http://InformationR.net/ir/5-2/paper72.html>

36. Pravni aspekti korištenja i umnažanja građe. // Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture. Zagreb : Hrvatsko muzejsko društvo, 2000. Str. 32-36.
37. Nacionalna tekuća bibliografija u službi Univerzalne bibliografske kontrole. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 43, 1/2(2000), str. 1-8.
38. Zakonski propisi o bibliotekarstvu i njihova primjena u praksi u Republici Hrvatskoj. // Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH i strateški pravci razvoja bibliotekarstva u Bosni i Hercegovini. Sarajevo : Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, 2000. Str. 48-57.
39. Slobodan pristup informacijama. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 43, 3(2000), str. XXIII-XXVIII.
40. (s K. Pintarićem) Dostupnost službenih publikacija u narodnim knjižnicama Grada Zagreba i Zagrebačke županije. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 43, 4(2000), str. 132-146.
41. Sloboden pristap kon informaciite. // Bibliotekarska iskra. 18, 1/2(2000), str. 119-125.
42. Richtlinien des Europarates zur Bibliotheksgesetzgebung am Beispiel ihrer Durchführung in Kroatien. // En route : neue Aufgaben, neue Chancen für Öffentliche Bibliotheken : Beiträge der Bibliothekskonferenz des Büchereiverbandes Österreichs, des Französischen Kulturinstitutes und der Bibliothèque publique d'information du Centre Georges Pompidou, 17-18. Juni 1999. / Gildas Illien und Gerald Leitner (Hrsg.) Wien : Büchereiverb. Österreichs, 2001. Str. 146-152.
43. (s K. Pintarićem) Accessibility of official publications in public libraries in Zagreb. // Open 2001 : knowledge, information and democracy in the open society : the role of the library and information sector : proceedings of the 9th International BOBCATSSS symposium on library and information science, Vilnius University, Vilnius, Lithuania, January 29-31, 2001. Vilnius : BOBCATSSS, 2001. Str. 437-447.
44. Knjižnice između zakonskih propisa i vlastite inicijative. // 4. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji. Mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture : zbornik radova. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2001. Str. 23-30.
45. Hrvatsko knjižničarsko društvo i slobodan pristup informacijama. // Slobodan pristup informacijama u službi kulturnog razvitka : zbornik radova s Okruglog stola u povodu Međunarodnog dana ljudskih prava, Zagreb, 10. 12. 2001. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2002. Str. 47-55.

46. (s K. Pintarićem) Education for publishers in Croatia: is it feasible? // Human beings and information specialists : proceedings [of the] 10th International BOBCATSSS Symposium on Library and Information Science, Portorož, January 28-30, 2002. Ljubljana : Faculty of Arts, Department of Library and Information Science and Book Studies ; Stuttgart : University of Applied Sciences, 2002. Str. 203-213.
47. Javno i tajno u knjižničarskoj struci. // 5. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture : zbornik radova / uredile Mirna Willer i Tinka Katić. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2002. Str. 8-15.
48. Fragmentation of LIS curriculum : is it permanent or transient? // Restructuring and adapting LIS education to European standards : conference and EUCLID council, 16-18 October 2002, Thessaloniki, Greece. Thessaloniki : EUCLID, 2002. Str. 1-7.
49. Fragmentation of the LIS curriculum : the case of Croatia. // New Library World. 104, 6(2003), str. 227-232.
50. Professional values revisited : the case of Croatia: a paper presented at the joint FAIFE and LTR workshop, 69th IFLA Conference, Berlin 2003. URL: <http://www.ifla.org/IV/IFLA69/papers/089e-Horvat.pdf>
51. Political perceptions of libraries – a view from Croatia : a paper presented at 69th IFLA Conference, Berlin, 2003. URL: <http://ifla.org/IV/ifla69/papers/162e-Horvat.pdf>
52. Knjižnice u službi uključivanja u društvo. // Zbornik radova Stručnog skupa Narodne knjižnice i problemi društvene isključenosti. Osijek : Gradska i sveučilišna knjižnica, 2003. Str. 20-27.
53. Zašto je potreban etički kodeks? = Why do we need a code of ethics? // Knjiga rezimea Naučnog skupa Intelektualna sloboda i savremene biblioteke, 25, 26, 27. septembar 2003, Beograd. Beograd : Filološki fakultet, 2003. Str. 74-76.
54. Continuing education of librarians in Croatia : problems and prospects. // New Library World. 105, 9/10(2004), str. 370-375.
55. Uključivanje u društvo. // Slobodan pristup informacijama : 2. i 3. okrugli stol : zbornik radova. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004. Str. 101-106.
56. (s T. Nebesny i B. Badurinom) Dostupnost službenih publikacija u narodnim knjižnicama u Hrvatskoj. // Slobodan pristup informacijama : 2. i 3. okrugli stol : zbornik radova. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004. Str. 46-53.
57. (s T. Nebesny) Zatvorske knjižnice u Hrvatskoj. // Slobodan pristup informacijama : 2. i 3. okrugli stol : zbornik radova. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004. Str. 129-136.

58. Libraries as protectors of copyright and providers of free access to information. // Round Table Meeting eCulture: the European perspective cultural policy, creative industries, information lag / edited by Sanjin Dragojević et al. Zagreb : Institute for International Relations, 2005. Str. 123-129.
59. Školovanje knjižničara u svjetlu europskih normi. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 48, 1(2005), str. 1-12.
60. (*s M. Koren*) Professional values – an international basis for ethical issue? // Information, innovation, responsibility: information professional in the network society : proceedings of the 14th BOBCATSSS Symposium, 30 January - 1 February 2006 in Tallinn, Estonia. Kopenhagen: Royal School of Library and Information Science, 2006. Str. 328-341.
61. (*s A. Barbarić*) Katalogizacija službenih publikacija: prednosti i nedostaci upotrebe formalnih i korporativnih odrednica. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 49, 1(2006), str. 1-13.
62. (*sa S. Matejčić, L. Peić i J. Sočo*) Libraries without walls: are public libraries in Croatia really open to all users and are all people able to access information? // Information, innovation, responsibility: information professional in the network society: proceedings of the 14th BOBCATSSS Symposium, 30 January - 1 February 2006 in Tallinn, Estonia. Kopenhagen : Royal School of Library and Information Science, 2006. Str. 253-263.
63. Kataložni pravilnik u nastavi bibliotekarstva = Cataloguing code in the library studies curriculum. // Međunarodni skup u čast 100-te godišnjice rođenja Eve Verona, Zagreb, 17-18. studenoga 2005. : zbornik radova. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. Str. 57-64; 323-330.
64. Knjižničarski studiji u Hrvatskoj. // Slobodan pristup informacijama : 4. i 5. okrugli stol : zbornik radova. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. Str. 81-86.
65. Važnost profesionalne etike // 6. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama : zbornik radova. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. Str. 5-10.
66. (*s A. Belan-Simić i S. Šolc*) Profesionalna etika knjižničara : rezultati istraživanja. // 6. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama : zbornik radova. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. Str.19-38.
67. (*s A. Barbarić i I. Hebrang Grgić*) Metodološki i sadržajni aspekti znanstveno-istraživačkih radova objavljenih u Vjesniku bibliotekara Hrvatske od 1998. do 2006. godine. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 50, 4(2007), str. 1-14.
68. Knjižnice i informacijsko društvo. // Program Informacije o Europskoj uniji u narodnim knjižnicama : pregled provedbe programa / uredile Alemka Belan-Simić i Aleksandra Čar. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. Str. 128-130.

69. (s T. Schepman, M. Koren, D. Kurtović i I. Hebrang Grgić) Access (with)out anonymity : anonymity in public libraries in modern times. // Providing access to information for everyone / 16th BOBCATSSS Symposium, 28-30 January 2008, Zadar, Croatia. Bad Honnef : Bock+Herchen, 2008. (Beiträge zur Bibliotheks- und Informationswissenschaft; Bd. 3). Str. 1-21.
70. (s T. Schepman, M. Koren, D. Kurtović i I. Hebrang Grgić) Anonymity of library users in the Netherlands and Croatia. // New Library World. 109, 9/10(2008), str. 407-418.
71. Library association as a bridge between the academic and the civil sector. // Information-Documentation Management and Cooperation among the Libraries in the Balkan Countries Symposium Papers, 5-7 June 2008, Edirne, Turkey / Y. Hazirlayanlar, E. Bilar, Y. Ekinici, eds. Edirne : Trakya Universitesi, 2008. Str. 327-332.
72. Knjižničarske vrijednosti. // Svezak : časopis Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja. 10, 10(2008), str. 9-10.
73. (s L. Kajbergom i E. S. Oğuz) LIS education. // Global library and information science : a textbook for students and educators / edited by Ismail Abdullahi. München : K.G. Saur, 2009. Str. 343-363.
74. Cjeloživotno učenje knjižničara : stanje i mogućnosti. // Cjeloživotno učenje knjižničara : ishodi učenja i fleksibilnost / urednice Aleksandra Horvat, Dijana Machala. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2009. Str. 21-36.
75. (s D. Machala) Nacionalni program izobrazbe knjižničara temeljen na ishodima učenja : prema priznavanju neformalnog obrazovanja knjižničara. // Neformalno obrazovanje i informalno učenje odraslih : zbornik radova 4. međunarodne konferencije Neformalno obrazovanje i informalno učenje odraslih održane u Šibeniku, 29-31. 5. 2009. Zagreb : Hrvatsko andragoško društvo, 2009. Str. 259-269.
76. Slobodan pristup informacijama i zaštita intelektualnog vlasništva. // Slobodan pristup informacijama : 7. i 8. okrugli stol : zbornik radova. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2009. Str. 13-21.
77. (s D. Živković) Copyright issues related to the digitization of cultural heritage in Croatia. // Technological convergence and social networks in information management : proceedings / 2nd International Symposium on Information Management in a Changing World, September 22-24, 2010, Ankara, Turkey. Ankara : Hacettepe Universitesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, 2010. Str.128-136.
Objavljeno i u: Second International Symposium on Information Management in a Changing World IMCW 2010, Ankara, Turkey, September 22-24, 2010. Technological convergence and social networks in information management :

- proceedings / Serap Kurbanoglu et al., eds. Berlin : Springer, 2010. (Communications in Computer and Information Science ; 96). Str. 161-174.
78. (*s J. Kolanovićem i V. Zgaga*) Croatia : libraries, archives and museums. // Encyclopedia of Library and Information Sciences. 3rd ed. London : Taylor&Francis, 2010. Vol. 1, 1, str. 1345-1355.
79. (*s I. Hebrang Grgić*) Ethical attitudes of practicing librarians and LIS academics: is there a difference? // Globalization and the management of information resources / H. K. Achenleiter, A. Dimchev, eds. Sofia : St. Kliment Ohridski University of Sofia, 2010. Str. 453-464.
80. (*s D. Machala*) Competency-based lifelong learning of librarians in Croatia : an integrative approach / EUCLID conferences : cooperation and collaboration in teaching and research : trends in library and information studies education, 2010. URL: <http://euclid-lis.eu/conferences/index.php/IFLA2010/IFLA2010/paper/view/6/5>
Dostupno i na: <http://hdl.handle.net/10760/1814876>.
81. Digitalizacija i knjižnice. // Zbornik Hrvatskog društva za autorsko pravo 11/12(2011), str. 27- 35. *Preneseno i u:* Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 55, 2(2012), str. 17-27.
82. Copyright and privacy as possible obstacles to digitization in libraries. // Bibliotečni jat i kulturen menadžment i informacionno-komunikacionne tehnologije = Library and Cultural Management and ICT : sbornik s naučni dokladi i s'obštenia ot naučna konferencija s međunarodno učastie, 3-4. septemvri 2011 g. Burgaski svobodan universitet, gr. Burgas / s'tavitelji Ivanka Jankova, Tania Todorova. Sofija : Izdatelstvo "Za bukвите - O pismeneh", 2011. Str. 213-219.
83. In service of their communities : public libraries today. // The Uncommon Culture. 2, 1(3)(2011), str. 76-83.
84. Zakonski propisi o važnosti zavičajne zbirke. // Zavičajne zbirke u narodnim knjižnicama. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2011. Str. 313-314.
85. Važnost profesionalne etike. // Glasnik Narodne biblioteke Srbije 2010/2011, str. 33-39. URL: <http://nb.rs:80/publications/publication.php?id=23075>
86. Knjižnice pred odlukom – vrednovanje ili sustavna digitalizacija. // Slobodan pristup informacijama : 11. okrugli stol : zbornik radova. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2012. Str. 32-38.
87. Knjižnice u službi svoje zajednice. // Knjižnica : komunikacijsko i multikulturalno središte lokalne zajednice : zbornik radova 8. savjetovanja za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2012. Str. 21-32.

88. Autorsko pravo i knjižnice danas. // Glas NSK. 3, 9/10(2012), str. 6-13.
89. Serving the users of cultural institutions in the digital era : questions to be answered, decisions to be taken. // Library, information and cultural heritage management textbook / compiled by Tania Todorova. Sofia : State University of Library Studies and Information Technologies, 2013. Str. 87-93. URL: <http://libmass.unibit.bg>
90. (s D. Živković i V. Čučić) Digital rights for digitally literate citizens. // Worldwide commonalities and challenges in information literacy research and practice : European Conference on Information Literacy, ECIL 2013 Istanbul, Turkey, October 22-25 2013 : revised selected papers / editors Serap Kurbanoglu et al. Berlin : Springer, 2013. (Communications in computer and information science ; vol. 397). Str. 170-177.
91. (s D. Machala) Defining information literacy competencies in a professional framework of library and information professionals in Croatia. // Worldwide commonalities and challenges in information literacy research and practice : European Conference on Information Literacy, ECIL 2013 Istanbul, Turkey, October 22-25 2013 : revised selected papers / editors Serap Kurbanoglu et al. Berlin : Springer, 2013. (Communications in computer and information science ; vol. 397). Str. 639-646.
92. Autorsko pravo kao prepreka opsežnoj digitalizaciji kulturne baštine. // Pravne norme, standardi i preporuke : zbornik radova 5. međunarodne konferencije BAM 2011 Evropske smjernice za saradnju biblioteka, arhiva i muzeja, Sarajevo 7. oktobar, Mostar 8. oktobar 2011. Sarajevo : Asocijacija informacijskih stručnjaka, bibliotekara, arhivista i muzeologa, 2013. Str. 22-26.
93. O nekim autorskopравnim pitanjima vezanim uz dostupnost gradiva u baštinskim ustanovama. // 47. savjetovanje hrvatskih arhivista, 22-24. listopada 2014., Vinkovci. Dostupnost arhivskoga gradiva. Zagreb : Hrvatsko arhivističko društvo, 2014. Str. 83-95.
94. O pravima knjižničnih korisnika. // Slobodan pristup informacijama : 13. i 14. okrugli stol : zbornik radova / uredile Tea Grašić-Kvesić i Ivana Hebrang Grgić. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2014. Str. 139-149.
95. (s T. Todorovom, T. Trenchevom, S. Kurbanoglu, G. Dogan i J. Boustany) A multinational study on copyright literacy competencies of LIS professionals. // Information Literacy, Lifelong Learning and Digital Citizenship in the 21st Century. Berlin : Springer, 2014. (Communications in Computer and Information Science ; vol. 492). Str. 138-148. URL: http://link.springer.com/chapter/10.1007%2F978-3-319-14136-7_15

96. O nekim autorskopравnim pitanjima važnim za baštinske ustanove i rukopisne ostavštine. // Rukopisne ostavštine kao dio hrvatske baštine : zbornik radova znanstveno-stručnog skupa, Zagreb, Hrvatski državni arhiv, 9. listopada 2014. / uredile Melina Lučić, Marina Škalić. Zagreb : Hrvatski državni arhiv, 2015. Str. 205-214.

Uredništvo časopisa i biltena

1. HBD novosti. Br. 1/3(lipanj 1992/ožujak 1994)–br. 14(svibanj 2000). Od br. 13(listopad 1999) izlazi kao HKD novosti.
2. (s T. Aparac) Spomenica dr. Ljerki Markić-Čučuković. // Poseban broj Vjesnika bibliotekara Hrvatske. 40, 1/2(1997).
3. (s A. Belan-Simić) Slobodan pristup informacijama. Poseban broj Vjesnika bibliotekara Hrvatske. 43, 3(2000).

Prijevod i redakcije prijevoda

1. (s D. Ladan) Libraries in Croatia. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1975.
2. ISBD(S) : međunarodni standardni bibliografski opis periodičkih publikacija i nizova publikacija. 1. standardno izd. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1978.
3. ISBD(CM) : međunarodni standardni bibliografski opis kartografske građe. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1982. /*Redakcija prijevoda.*/
4. Rowley, Jennifer. Elektroničko računalo u biblioteci. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1984.
5. UNIMARC : format za univerzalno strojno čitljivo katalogiziranje. 1. izd. hrvatskoga prijevoda. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1986. /*Redakcija prijevoda.*/
6. Smjernice za primjenu ISBD-a na opis sastavnica. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo : Zavod za lingvistiku Filozofskog fakulteta, 1989.
7. Smjernice za izradu preglednih kataložnih jedinica i uputnica. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1990. /*Redakcija prijevoda.*/
8. ISBD(S) : međunarodni standardni bibliografski opis serijskih publikacija. Prerađeno izd. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1992.
9. ISBD(NBM) : međunarodni standardni bibliografski opis neknjižne građe. Prerađeno izd. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1993. /*Redakcija prijevoda.*/
10. ISBD(A) : međunarodni standardni bibliografski opis starih knjiga. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1996. /*Redakcija prijevoda.*/

11. ISBD(ER) : Međunarodni standardni bibliografski opis elektroničke građe. Zagreb : HKD, 2002. /*Redakcija prijevoda.*/
12. Narodna knjižnica : IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za razvoj službi i usluga. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2003. /*Redakcija prijevoda.*/
13. IFLA-ina načela za skrb i rukovanje knjižničnom građom. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2003. /*Redakcija prijevoda.*/
14. ISBD(CR) : Međunarodni standardni bibliografski opis serijskih publikacija i druge neomeđene građe. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2005. /*Redakcija prijevoda.*/
15. Gorman, Michael. Postojana knjižnica. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2006. /*Redakcija prijevoda.*/

Prikazi

1. ISDS manual. Paris : ISDS International Centre, 1983. // *Informatologia Yugoslavica*. 16(1984), str. 135-137.
2. Bohdan S. Wynar. Introduction to cataloging and classification. 6th ed. Littleton, Colo. : Libraries Unlimited, 1980. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*. 24(1979/80), str. 346-348.
3. Local library cooperation : its current state and future development. London : The British Library, 1980. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*. 26(1982), str. 251-254.
4. Mirjana Babović, Svetlana Jančić. Alfabetски katalog monografskih publikacija : izrada i formiranje. Beograd : Narodna biblioteka Srbije, 1985. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*. 29(1986), str. 167-171.
5. Priručnik o korišćenju ISBN sistema. Beograd : Poslovna zajednica izdavača i knjižara Jugoslavije : Jugoslovenski bibliografski institut, 1985. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*. 29(1986), str. 174-177.
6. Prva međunarodna konferencija o bibliografskom pristupu u Evropi, Bath 14-17. rujna 1989. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*. 32(1989), str. 226-233.
7. Posjet albanskim knjižnicama. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*. 36(1993), str. 75-80.
8. Knjižnice u vremenu promjena : Savjetovanje Zveze bibliotekarskih društava Slovenije, Bled 10-11. listopada, 1994. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*. 37, 3/4(1994), str. 161-164.
9. Značenje CIP-a i ISBN-a za izdavaštvo i knjižničarstvo : Okrugli stol, Zagreb, 11. studenoga 1993. / urednice Dorica Blažević, Davorka Pšenica. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna biblioteka, 1994. II, 90 str. : graf. prikazi ; 25 cm. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*. 37, 3/4(1994), str. 237-238.

10. Seminar Standardiziranje katalogne obrade stare i rijetke tiskane građe, Zagreb, 10-11. prosinca 1992. / uredila Tinka Katić. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna biblioteka, 1993. IX, 175 str. ; 25 cm. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 37, 3/4(1994), str. 239-241.
11. 61. zasjedanje Međunarodnog udruženja knjižničarskih društava i ustanova, Istanbul, 20. do 26. kolovoza 1995. : komisija za pristup obavijestima i slobodno izražavanje. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 38, 1/4(1995), str. 108-109.
12. Nakladnici knjiga i nota u Hrvatskoj : adresar 1997/98. / sastavila, predgovor napisala i na engleski i njemački prevela Daniela Živković. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 1997. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 41(1998), str. 305-306.
13. Odsjek za informacijske znanosti. // Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu / ur. Stjepan Damjanović. Zagreb : Filozofski fakultet, 1998. Str. 269-272.
14. Zagrebački sastanak IFLA-e 1954. godine. // Hrvatsko knjižničarsko društvo : 14. III. 1940. - 14. III. 2000. : spomenica. Zagreb : HKD, 2000. Str. 17-20.

Novinski i drugi prigodni članci

1. Novosti HBD-a. Uvodnici pisani od 1992. do 2000.
2. Knjižnice u postkomunizmu. // Vjesnik, 12. veljače 1994.
3. Eva Verona : in memoriam. // IFLA journal. 22, 3(1996), str. 179.
4. Eva Verona : in memoriam. // Knjižničarske novice. 6,7(1996), str. 12-14.
5. Dr. Eva Verona : (1905-1996). // Cataloging & Classification Quarterly. 23, 3/4(1996), str. /I/-/II/.
6. Životopis (dr. Ljerke Markić-Čučuković). // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 40, 1/2(1997), str. 9-13.
7. New cataloguing projects in Croatia. // SCATNews. 11(January 1999), str. 4-5.
8. Članci iz područja bibliotekarstva u Hrvatskoj enciklopediji. Zagreb : Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", 1999-2009.

Ostalo

1. Centralni katalog periodičnih publikacija i nizova publikacija u knjižnicama OOUR-a Humanističke i društvene znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu : 1984-1985. Zagreb : Filozofski fakultet, 1987.
2. (*s M. László*) Računalne primjene za obradu knjiga, periodičkih publikacija i sastavnica u CDS/ISIS-u, 1989-1990.

U knjizi su okupljeni radovi dvadeset i jednog vrsnog stručnjaka koji su surađivali s Aleksandrom Horvat u raznim hrvatskim, ali i inozemnim projektima i raspravama. Njihovi tekstovi, napisani posebno za ovu prigodu, tematiziraju one misli i ideje koje je Aleksandra Horvat, zaokupljena stvarnošću, a vođena svojom vizijom, promovirala u svojem znanstvenom, stručnom radu, ali i u neposrednom djelovanju u knjižničarstvu. Vjerujemo da će svojom kvalitetom ti tekstovi pridonijeti daljnjem razvitku profesije i djelatnosti.

Iz Predgovora

Nova Aleksandrijska knjižnica

ISBN 978-953-169-344-8

160,00 kn